

Nagrade Viktimološkog društva Srbije za 2025. godinu

Viktimološko društvo Srbije je 2009. godine ustanovilo tri nagrade:

- Nagradu za doprinos unapređenju prava žrtava
- Nagradu za doprinos razvoju nekonfliktnog i sveobuhvatnog pristupa bavljenju ratom i ratnim zločinima „Treći put“
- Nagradu talentovanom mladom istraživaču/istraživačici

Nagrada za doprinos unapređenju prava žrtava dodeljuje se pojedincima/pojedinkama ili organizacijama koji su svojim aktivnostima ili zalaganjima dali veliki i trajan doprinos unapređenju prava žrtava i ostvarivanju ciljeva zbog kojih je Društvo osnovano. Ove godine nagrada je dodeljena **Veranu Matiću**.

Veran Matić je osnivač i višedecenijski urednik B92, radio i televizijske stanice koja je menjala Srbiju. Uređuje portal javniservis.net, vodi Srpski filantropski forum, Fond B92 i Asocijaciju nezavisnih elektronskih medija. Kao izaslanik Predsednika Republike Srbije bavio se rešavanjem pitanja nestalih u ratovima sa Republikom Hrvatskom, vodi Komisiju za istraživanje ubistava novinara, koordinira aktivnosti vezane za zaštitu novinara. Dobitnik je brojnih svetskih i domaćih novinarskih priznanja. Inicirao je niz humanitarnih i socijalno važnih akcija, uključujući kampanju za izgradnju sigurnih kuća u Srbiji. Posle majskih zločina 2023. godine Veran je serijom tekstova o stradaloj deci u OŠ „Vladislav Ribnikar“ i mladima stradalim u Malom Orašju i Duboni doprineo očuvanju kulture sećanja i postavio temelje za memorijalizaciju ovih događaja. Serijom ličnih inicijativa zajedno sa Fondom B92, radio je posao koji sistem nije odradio, mapirao potrebe direktnih i indirektnih žrtava iz Malog Orašja i Dubone, i uz korišćenje ličnih i društvenih resursa, radio na njihovom zadovoljavanju. Podršku žrtvama na različite načine je nastavio i posle pada nadstrešnice u Novom Sadu 1. novembra 2024. Upravo ovom nagradom želimo da se zahvalimo Veranu na svemu što je uradio, ali i da ukažemo na veliki značaj i promene koje mogu da učine javne ličnosti i pojedinci na polju podizanja svesti javnosti vezano za prevenciju i reakciju na nasilje što je Veran u svom dosadašnjem radu mnogo puta pokazivao.

Nagrada „Treći put“ se dodeljuje pojedincima/pojedinkama ili organizacijama koji su svojim aktivnostima ili zalaganjima dali poseban doprinos razvoju nekonfliktnog i sveobuhvatnog pristupa bavljenju posledicama rata i izgradnji mira u Srbiji. Ove godine je nagrada **Treći put** dodeljena **organizaciji Haver Srbija**.

Haver Srbija je organizacija koja se trinaest godina bavi reparacijom trauma i posledica Holokausta i prevencijom razvoja društvenih dinamika isključivanja, diskriminacije, marginalizacije i antisemitizma. Koristeći metode neformalne edukacije i negujući kulturu sećanja na žrtve Holokausta, Haver Srbija otvara sigurne prostore za međusobno slušanje, razumevanje i dijalog, čime direktno doprinosi borbi protiv polarizacije, sukoba i govora mržnje. Intergeneracijski dijalog koji organizacija podstiče predstavlja dragocen prostor razmene znanja i iskustava koji deluje reparativno – kako na same preživjele Holokausta i njihovu decu, tako i na savremene generacije, doprinoseći njihovom dubljem razumevanju složenosti savremenog društva. Kroz programe posvećene kulturi sećanja, organizacija upoznaje mlade sa značajem očuvanja vrednosti kao što su međusobno poštovanje, uvažavanje

različitosti, princip nenasilja i ideja inkluzivnog društva. Drugim rečima, samo aktivnim zalaganjem za razumevanje posledica rata (u ovom slučaju Drugog svetskog rata i Holokausta) moguće je kultivisati motivaciju za preveniranje razvoja društva netrpeljivosti u savremenim generacijama, a time i sprečiti dalji porast broja žrtava kao posledicu isključivanja, diskriminacije, marginalizacije i antisemitizma.

Nagrada talentovanom mladom istraživaču/istraživačici dodeljuje se mladima za posebno kvalitetan naučno-istraživački rad iz oblasti viktimologije, a ima za cilj podsticanje mladih za bavljenje naučno-istraživačkim radom u oblasti viktimologije. Ove godine nagrada je dodeljena: **Svetlani Jovanović** i **Mirni Yousfi** za kvalitetno urađene i uspešno odbranjene master radove iz oblasti viktimologije na Univerzitetu u Beogradu-Fakultetu za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju.

Svetlana Jovanović je uradila i uspešno odbranila master rad pod nazivom „*Akušersko nasilje u Srbiji*“. Kroz ovaj rad pokazala je talenat za bavljenje istraživačkim radom, kao i za primenu kvalitativne metodologije. Tema njenog master rada je veoma aktuelna. Rad je pisan jasnim jezikom i stilom koji je čitljiv i pristupačan i za naučnu i stručnu ali i opštu javnost. Dat je niz preporuka usmerenih na poboljšanje zakonskih mehanizama zaštite, ali i edukaciju žena i zdravstvenih radnika, u cilju prevencije i podizanja svesti o postojanju ove vrste nasilja i mogućnostima zaštite. Verujemo da će ova nagrada biti podsticaj za Svetlanu da nastavi da se bavi naučno-istraživačkim radom, posebno u domenu viktimologije.

Mirna Yousfi je uradila i uspešno odbranila master rad pod nazivom „*Viktimizacija devojaka u urbanim sredinama: rizici i strategije prevencije*“. Mirna je pokazala istraživačku radoznalost, dobro snalaženje u primeni kvalitativne analize, kao i povezivanju teorije i nalaza istraživanja. Sam rad je dobro struktuiran, pisan jasnim jezikom, a pruža dobar osnov za dalja, kvantitativna, istraživanja, ali i razvijanje mera prevencije viktimizacije žena i devojaka u urbanim sredinama. Verujemo da će ova nagrada bila važan podsticaj za Mirnu da nastavi da se bavi naučno-istraživačkim radom, posebno u domenu viktimologije.